

RITUÁL PRO JEDNOTLIVCE: “NA VLASTNÍCH NOHOU”

PŘECHODOVÝ RITUÁL Z ROVERSKÉ DO DOSPĚLÉ ETAPY SKAUTINGU

Milá rangers / milý rovere,

tento rituál je určen přímo pro tebe, pokud cítíš, že se tvá roverská cesta naplnila.

Přechodový rituál je milníkem na tvé dosavadní skautské cestě. Uzavíráš etapu, kdy tě skauting tvaroval, provázel tvým dospíváním a nabízel impulzy a podněty k seberozvoji. To je **podstatný moment v životě skauta/skautky a zaslouží si moment spočinutí**, kterým může být navrhovaný rituál.

Je to příležitost zastavit se, prozkoumat svoje pocity, přijmout vděčnost za všechno, co jsi prožil*a, koho si potkal*a, nadechnout se a s nadějí se podívat dopředu: Vstupuješ do dospělého skautingu – etapy, kde plně zúročíš svobodu a zkušenosti, které ti dal roving. Tvá cesta nekončí, ale mění se tvá role: z toho, komu skauting poskytoval výchovnou podporu, se stáváš tím, kdo má nyní sílu, svobodu a chuť formovat svět kolem sebe.

Rituál je navržen tak, abys ho mohl/a prožít zcela sám/sama – jde o **intimní reflexi a radostnou pouť, kde se snoubí tvá vlastní skautská minulost i budoucnost**.

Důležitá poznámka: Jak je uvedeno v → [Průvodním dokumentu](#), rituály má smysl individualizovat podle toho, komu a za jakých okolností slouží. Tedy neváhej a uzpůsob si jej na míru: vlož si do něj vlastní myšlenku, aktivitu, výzvu, symbol - cokoli co ho udělá zážitkem, který povede k tomu, že na něm prožiješ svůj osobní přechod z rovera/rangers do další etapy.

PŘÍPRAVA PŘED CESTOU

- **Fotografie:** Sežeň si fotky ze své dosavadní skautské cesty, včetně roverské etapy – významné i zdánlivě zcela obyčejné momenty napříč skautskými lety (fotky z táborů, závodů, výprav, expedic, momentky s různými lidmi, situace zachycující různé emoce). Nemáš-li fyzické fotografie, vytvoř si v telefonu fotoalbum, kam nahraješ pár takových fotek v digitální podobě. Můžeš si také ofotit staré kroniky nebo zápisníky.
- **Trasa:** Vyber si místo a trasu, která pro tebe má skautský (nebo osobní) význam. Naplánuj si ji tak, aby trvala zhruba půl dne (dle tvého tempa a možností) a abys na ní mohl/a udělat celkem **4 zastavení**. Odhadujeme, že minimální čas jsou 2 hodiny (zhruba čtvrt hodiny na aktivitu v rámci zastavení, plus přesuny mezi zastaveními)
- Volitelně: Zkus poprosit pár blízkých lidí, aby ti napsali, jaké jsou tvé silné vlastnosti a dovednosti.

Co s sebou do batohu

- ☐ **Roverské symboly**, které jsi používal*a (roverský šátek, červená šňůrka, RS nášivka, malá dřevěná maketa roverské hole nebo velká hůl, případně nějaký váš střediskový/kmenový roverský symbol).
- ☐ **Skautský kroj** (volitelně): můžeš v něm vyrazit rovnou na cestu.
- ☐ **Dospělácký skautský šátek**. Nebo ten, který chceš v budoucnu nosit ke kroji (jiný než roverský)
- ☐ **4 připravené obálky** s nadepsanými čísly 1-4 a v nich měj vytištěné materiály ke čtyřem zastavením (viz níže).
- ☐ **Malý květináček/ kelímek od jogurtu a obnošenou botu** (děravá pohorka, converska nebo starý škrpál - zkrátka bota, kterou nebudeš chtít nosit, nemusí mít ani tvou velikost). >> Když neseženeš, nevádí, nahradit ji během rituálu lze jen kelímkem od jogurtu/ malým květináčkem.
- ☐ **Staré krojové šňůrky** (volitelně) z tvých dětských let (žlutá, zelená).
- ☐ **Fotky** (zminěné výše)
- ☐ **Zrcátko** (stačí malé, pokud žádné nemáš, je možné použít přední kameru na mobilu)
- ☐ **Psací potřeby**. Něco, čím si budeš moc vypsát tvé poznámky ke čtyřem zastavením (papíry už budeš mít v obálkách, stačí tedy propiska a nějaká pevná deska jako podklad/ či zápisník)
- ☐ **Telefon** (ale po celou dobu rituálu si ho nech ideálně v letovém režimu, použij ho jen tehdy, když k tomu vybízí aktivita).

PRŮBĚH RITUÁLU: REFLEKTIVNÍ ZASTAVENÍ

Na každém z předem vyhlédnutých míst na trase (4) si otevři jednu obálku. Na každé zastavení si vyhrad' tolik času, kolik jen potřebuješ. Odhad je, že **každé zastavení může být zhruba na půl hodiny**.

Volitelná výzva: Tvoje cesta není jen o překonávání vzdálenosti na mapě, ale o vědomém prožívání každého kroku. Opouštíš známé prostředí a vydáváš se na cestu, kde už se spoléháš především sám*sama na sebe. Abys tuto symboliku navnímal*a ještě intenzivněji, nabízí se ti možnost projít část trasy — nebo klidně celou — úplně bos*a. Dotyk bosé nohy se zemí tě snáze propojí s krajinou, zpomalí tvé myšlenky a dá fyzický rozměr tomu, co tento moment znamená: jít dál do života doopravdy **na vlastních nohou**.

Další stránky už nemusíš číst. Stačí si jednotlivé listy se zastaveními vytisknout a dle čísel v horní části stránky vložit do tebou popsaných obálek.

Teď už si jen naplánuj termín, trasu, sežeň si potřebné artefakty ze seznamu výše a vyraž na svůj završující skautský rituál, kde se dostaneš na vlastní (skautské) nohy!

ŠŤASTNOU
CESTU!

P.S.: Dej o svém rituálu vědět svému skautskému společenství. Je na tobě, zda předem, nebo až po něm. Proč? Rituály jsou důležitým signálem pro tvé okolí. Ostatní (např. na středisku) díky tomu vědí, že už tě mohou brát jako skautsky dospělého člena či členku, ne jako rovera nebo rangers. A to nejen proto, že se ti na kroji záhadně změnily symboly, ale především proto, že máš za sebou vědomý krok, který má důležitý význam pro tebe i pro tvé okolí.

ZASTAVENÍ 1: OHLÉDNÍ SE

Pomůcky: fotografie, psací potřeby

Aktivita: Rozlož si před sebe své fotky. Projdi si v hlavě celou svou dosavadní skautskou cestu napříč výchovnými kategoriemi (benjamínci, vlčata/světlušky/žabičky, skauti, roveři a rangers). Pokus se pojmenovat a sepsat konkrétní vzpomínky a momenty:

- *Při jakých příležitostech jsi zažil*a pocit úspěchu a radosti?*
- *Kdy jsi cítil*a obavy? Jak situace dopadla a co ti přinesla?*
- *Kdy jsi prožil*a momenty silného přátelství?*
- *Jaká byla tvá nejnáročnější výzva? A jaká tvá nejslabší chvíle?*
- *Jaká je tvá nejvtipnější vzpomínka?*
- *Kdy jsi vnímal/a něco přesahujícího tebe samotného (esenci prvního skautského principu - odpovědnosti vůči Pravdě a Lásce, nebo hodnoty, za které stojí za to bojovat pro lepší svět a lidství)?*
- *Kdy sis uvědomil*a, že pro tebe skauting v životě hraje významnou roli? Dokážeš popsat v čem? Co ti skautská cesta přinesla, aniž bys to čekal*a?*

Otázky slouží jako podpora k přemýšlení, nemusíš zodpovědět všechny, můžeš si vybrat, o kterých budeš více přemýšlet.

ZASTAVENÍ 2: KOHO VIDÍŠ?

Pomůcky: zrcátko, psací potřeby (případně mobil)

Aktivita:

➔ **Mí lidé. Podívej se v zrcátku ZA SEBE** a pojmenuj si: *Kdo za tebou při tvé skautské cestě stál? Kdo a jak tě formoval? Komu za co nejvíc vděčíš?*

Najdi způsob, jak těmto lidem předat své díky. Můžeš jim to pošeptat do zrcátka, nahrát jim hlasovou zprávu, napsat dopis na papír, nebo si rovnou zapsat do diáře, že je pozveš na kávu.

➔ **Má cesta. Podívej se v zrcátku DO SEBE:** *Jaký/á jsi teď? Jaké jsou tvé silné vlastnosti a dovednosti? Zkus jich uvést alespoň 5. Můžeš si například představit, že jsou to třeba ty, které by pojmenovali tví kamarádi, kdyby dostali takovou otázku o tobě. Pokud sis splnil* a volitelný úkol před cestou, využij toho, co ti o tobě řekli nebo napsali. Avšak neváhej doplnit i své vlastní přemýšlení.*

Kde máš naopak prostor pro rozvoj? Na čem můžeš ve svém chování, nebo v různých tématech, či přístupu k osobnímu rozvoji zapracovat? Můžeš si pomoci pěti oblastmi roverské cesty a jejich tématy, které vyjadřují celou škálu všestranné skautské výchovy. Pokud si chceš připomenout i konkrétní popisy v tématech, najdeš je na Rovernetu v ➔ [Mojí roverské cestě](#).

OBLASTI	TÉMATA
OBJEVOVÁNÍ VLASTNÍCH FYZICKÝCH A DUŠEVNÍCH MOŽNOSTÍ	<u>zdravý život</u> <u>tvořivost</u> <u>praktičnost</u> <u>odpovědnost za svůj růst</u>
HLEDÁNÍ PRAVDY	<u>duchovní život</u> <u>skautské hodnoty v životě</u>
NAVAZOVÁNÍ DOBRÝCH VZTAHŮ	<u>zdravé vztahy</u> <u>zájem o druhé</u> <u>týmová spolupráce</u> <u>komunikační dovednosti</u>
HLEDÁNÍ VLASTNÍHO MÍSTA VE SPOLEČNOSTI	<u>aktivní občanství</u> <u>rozmanitá společnost</u> <u>propojený svět</u>
NALÉZÁNÍ VLASTNÍHO VZTAHU K PŘÍRODĚ	<u>život v přírodě</u> <u>odpovědnost za přírodu</u> <u>vnímání přírody</u>

5 OBLASTÍ ROVERSKÉ CESTY

Objevuj vlastní fyzické a duševní možnosti

Připravuji se na svůj další život. Pečuji o své fyzické a duševní zdraví. K roverskému programu patří náročné výkony, které mi pomáhají nalézat a posouvat hranice vlastního těla, a také praktické činnosti rozvíjející řemeslnou dovednost a zručnost. Rozvívám své rozumové schopnosti, kritické myšlení, ale také spontánnost a kreativitu.

Hledej pravdu

Součástí mého života jako plnohodnotného celku je také duchovní život a hledání Pravdy a Lásky tak, jak jsem se k němu zavázal*a ve skautském slibu. Hledám smysl svého života a zkoumám hodnoty, podle kterých chci žít. Přijímám fakt, že člověk není nejvyšší silou na tomto světě, a hledám svůj vztah k tomu, co nás přesahuje.

Navazuj dobré vztahy

Dostávám se do nových životních rolí. Učím se nést zodpovědnost za navazování, udržení a rozvíjení dobrých vztahů s ostatními kolem mě. Vážím si dobrých vztahů a učím se od druhých. Rozvívám schopnost přijímat a projevovat vlastní city. Vnímám potřeby druhých a v rámci svých možností jim umím nabídnout svou pomoc. Se svým okolím komunikuji pravdivě a s respektem k druhým.

Hledej vlastní místo ve společnosti

V roverském věku si hledám vlastní místo ve společnosti. Chystám se poprvé volit, vybírám si školu a budoucí povolání, mám možnost aktivně vstoupit do života svého střediska, města, státu. Získávám hlubší zkušenosti s demokratickými principy a posiluji důvěru ve vlastní schopnost ovlivňovat dění kolem sebe. Potkávám se s rozmanitostí a propojeností dnešního světa a učím se je vnímat jako příležitost k obohacení. Stávám se aktivním (globálním) občanem, který se zamýšlí nad tím, jakou roli hraje v dnešním propojeném světě a aktivně se zasazuje o jeho lepší podobu.

Najdi vlastní vztah k přírodě

Příroda není jen kulisou roverských her a výprav, ale jedním z cílů roverského putování, zdrojem inspirace, poznání a duchovního rozvoje. V přírodě rád*a pobývám, pozoruji ji, snažím se porozumět vztahům v ní. Při svých putováních poznávám příběhy krajiny a objevuji krásu přírody. Reflektuji, jakou stopu v ní zanechávám, a rozvívám svou schopnost přírodu chránit.

ZASTAVENÍ 3: KAM KRÁČÍŠ?

Pomůcky: Plakát Strom možností dospělého skautingu, myšlenková mapa Můj život, psací potřeby, případně mobil pro QR kód.

Aktivita: Tvá cesta nekončí, jen mění směr. Otevři si materiály a zamysli se:

➔ **Další skautský život:** Prozkoumej → Strom možností dospělého skautingu. *Kam tě to táhne? Co bys chtěl či někdy v budoucnu vyzkoušet?* (oddíl, vedení střediska, vzdělávání, servisní podpora, jednorázové akce, dospělácká komunita?).

Tip: Můžeš si načíst QR kód pro více informací o jednotlivých větvích a přechíst si co dané role obnáší.

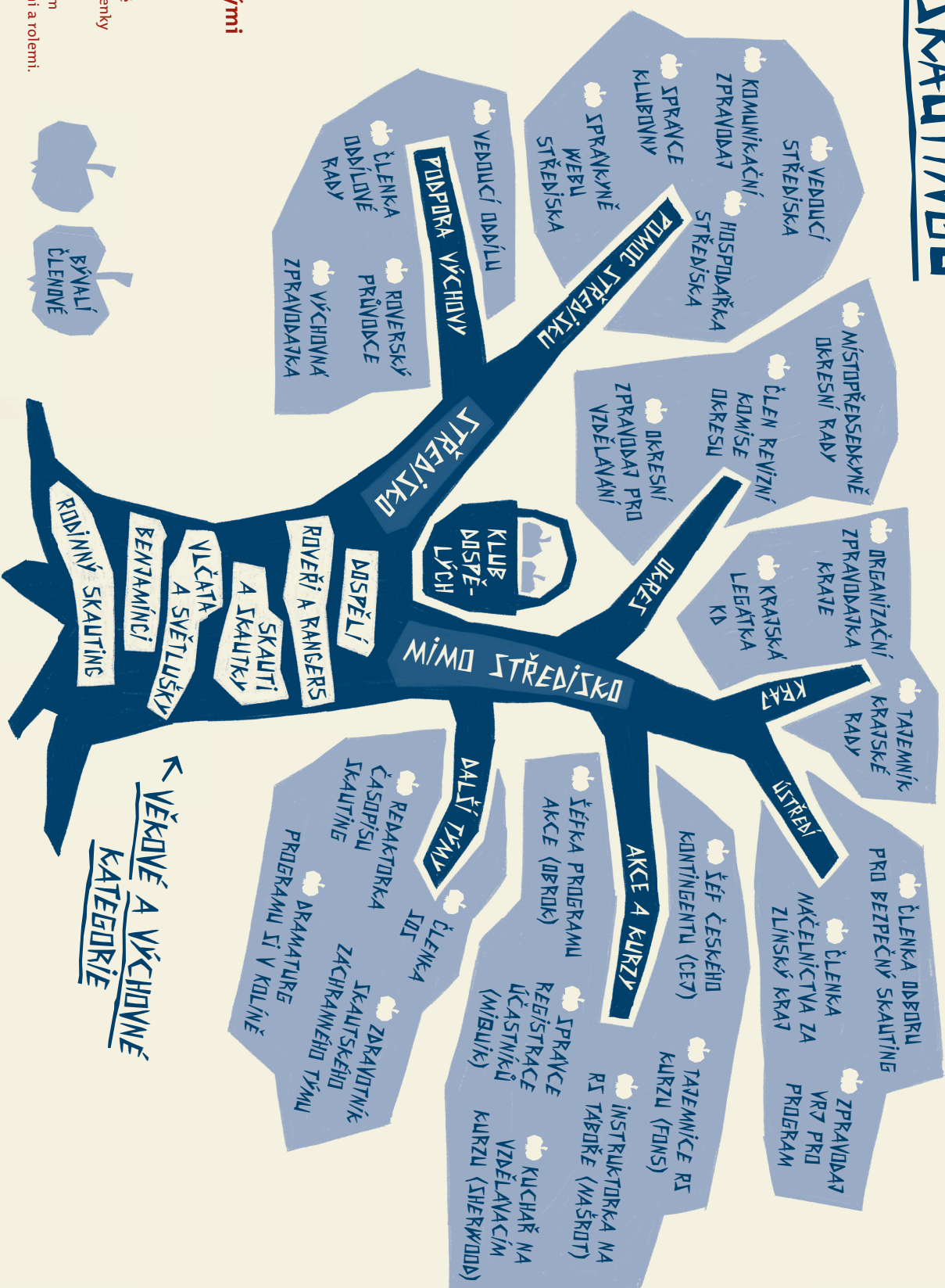
➔ **Život mimo skauting:** Využij myšlenkovou mapu a přemýšlej: *Kam chceš směřovat v osobním životě či v práci?* Dopiš tvé úvahy, nápady či přání ideálně ke každé "životní bublině", kterou máš v myšlenkové mapě předepsanou. Prostor využij libovolně i pro náčrtky či malůvky.

Tip: Ke každému plánu zaznač i svůj nejbližší (jeden malý) krok, který k němu povede.

U každé oblasti myšlenkové mapy najdeš i malou bublinu ve tvaru lilie. Je to prostor, kam si můžeš připsat odpověď na to, jak ti v tom pomáhá skauting: *Jak ti v této oblasti mohou pomoci skautské hodnoty, zkušenosti nebo lidé ze skauta? Kde najdeš oporu, když se nebude dařit?*

STROM MOŽNOSTÍ

DOSPĚLÉHO SKAUTINGU

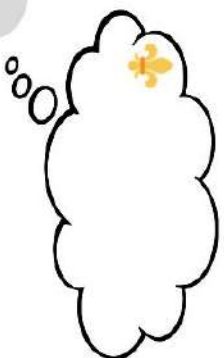
Koruna stromu pro různé role a funkce dospělého skautingu je velmi košatá a příležitostí k seberealizaci je nespočet! Seznam se s vybranými příklady možností.

Role a funkce jsou náhodně pojmenovány v ženském a mužském rodu. Všechny zmíněné kategorie jsou možnou realizací pro členy i členky Junáka – českého skauta.

Jablka na stromě jsou pouze jedním příkladem zastupujícím celou širší oblast s více funkcemi a rolami.

MŮJ ŽIVOT

škola/práce

přátelé

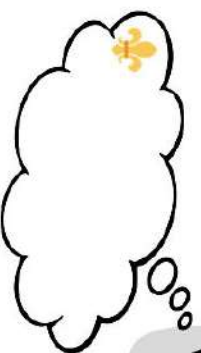
sebepeče

rodina

volný čas / koníčky

partnerské vztahy

ZASTAVENÍ 4: UTÁHNI BOTU A JDI

Pomůcky: kelímek/květináček, obnošená bota, krojové šňůrky z dětství, dospělácký šátek, zemina a něco co výsadby (mech/kaprad') - najdeš v okolí (dej si pozor na chráněné druhy, ale běžně rostoucí mech či kaprad' chráněné nejsou) a nebo doplníš doma (dobře vydrží sukulenty, jako jsou třeba netřesky).

Aktivity:

→ Utáhni botu...

- **Spojení vzpomínek a zkušeností:** Vezmi obnošenou botu a opatři ji tkaničkami. Ideálně k tomu využij své staré skautské šňůrky (z vlčat/světlušek či skautů), případně červenou roverskou šňůrku ze svého kroje. Při provlékání si připomeň významné momenty a lidi z prvního a druhého zastavení, kteří tě formovali (stejně jako tkaničky formují botu).

Pokud botu s sebou nemáš, můžeš připomínku s barevnými tkaničkami provést na své aktuální botě.

- **Živná půda:** Naplň kelímek/květináček hlínou. Reprezentuje živnou půdu tvých zkušeností a dovedností – to, jaký/á jsi a co z tebe může vyrůst. Připomíná ti, co sis pojmenoval/a v zrcátku při pohlédnutí na/do sebe.
- **Zasazení dalšího života:** Zasad' do kelímku netřesk, kousek kapradí nebo mechu z místa rituálu (nebo rostlinu doplň až doma). Je to symbol toho, že jsi dospělý/á skaut/ka a tedy zralý člověk, který nyní plodí, tvoří a dělá sebe, své okolí i svět lepším. V rostlince můžeš zhlédnout tvé životní a skautské plány ze třetího zastavení (strom možností a myšlenková mapa) a vyhlídku toho, že stále někam můžeš růst.
- **Bota jako symbol další cesty:** Vlož nádobu s květinou do přinesené boty. Ta symbolizuje, že se stáváš na vlastní nohy a vydáváš se na další životní cestu.

Důležité poznámky:

Botu s rostlinou si na konci odneseš jako připomínku tohoto dne. Můžeš ji uložit např. na polici v pokoji, balkóně, zahradě, chalupě, či v klubovně. Případně využij jen květináček se sazeničkou a vlož ji do pěkného květináče.

Pokud máš pocit, že by byla květináč hlínou a rostlinou nechtěným artiklem, zvaž, že do boty místo hlíny s rostlinou vložíš jiné artefakty z tvé cesty - např. fotky, vzkazy, myšlenkovou mapu.

→ ...a jdi!

- Po dotvoření tvé osobní boty, která symbolizuje, že se stáváš na vlastní nohy, se vydáváš na další cestu - dospělého skautingu.
- Nyní je prostor pro odložení dosavadních roverských symbolů - sundání RS šátku, makety roverské hole. **Přešátkuj se** do dospělého skautského šátku.
- Připomeň si, k jakým ideálům a hodnotám se vztahuješ, ať už tvé kroky povedou kamkoliv. V tichosti nebo nahlas **obnov svůj skautský slib**.
- Zvedni se a vykroč vstříc dalšímu skautskému i životnímu dobrodružství.